

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

1
2024

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 788 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 7-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning roli va ahamiyati.....	10
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Zaynutdinova Umida Djalolovna	
Yashil iqtisodiyotga o'tishda konseptual, ilmiy, innovatsion yondashuvning zarurati	16
Gulnora Abdurahmonova	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyotga o'tish muammolari va uni bartaraf etish yo'llari	22
S. R. Topildiyev	
Milliy strategik maqsadlar: ekologik va bojxona boshqaruvi mexanizmlarining maqbul kombinatsiyasi	28
Muratova Shohista Nimatullayevna	
Green Economy in Tourism in Uzbekistan.....	32
Alieva Makhbuba Toychievna	
Инновационные подходы в сельском туризме: "Зеленые маршруты"	36
Голышева Елена Вячеславовна	
Mamlakatimizda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo'nalishlari	42
Vaxabov Abduraxim Vasikovich, Nazarov Nazirjon Narzilloevich	
To'qimachilik sanoati korxonalarini barqaror rivojlantirish omillari.....	47
A.Yu. Mardanov	
Turizmni qayta jonlantirish strategiyasini ishlab chiqishda turizmni rejalashtirishning istiqbollari.....	52
A'zamov Saidakbarxon Avazxon o'g'li	
O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishi asosida barqaror rivojlanishga erishish	57
Abdullayev Elyorbek Odiljon o'g'li	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	62
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Turistik hududlarning barqaror rivojlanishini baholash metodologiyasida integral baholash ko'rsatkichlarini aniqlashning nazariy jihatlar.....	66
Asraqulov Abduraxmon Sultonovich	
Iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashda "yashil" iqtisodiyot va uning ayrim masalalari.....	70
Axunova Shoxistaxon Nomonjanovna, Sultonova Gulbaxor Shoxnazimovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligi faoliyatining nazariy tamoyillari va o'ziga xos xususiyatlari.....	74
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich	
Mintaqa iqtisodiyotida agrar soha samaradorligini oshirishning ahamiyati.....	78
Butanova Dilnoza Rustamovna	
Global krizislar va ularning turizm iqtisodiyotiga ta'siri.....	83
Hallakova Barnoxon bahodirjonovna	
Agroturizm faoliyati rivojlanishining xorijiy tajribalari va ularda faoliyatni rivojlantirish modellarining qo'llanilishi.....	95
Husanboyev Sadafbek Yorqinjon o'g'li	
Yashil iqtisodiyotni kreditlashda banklarning o'rni.....	101
Ibragimova Sevara Muxamedjan qizi	
Qurilish materiallari sanoati korxonalari samaradorligini baholash masalalari.....	104
Isayev Jakhongir Muzaffarovich	
Iqtisodiyotni islomiy moliya tamoyillari asosida moliyalashtirish amaliyotini joriy etish istiqbollari	110
Kasimov Baxtiyor Usmanovich	
Oziq-ovqat sanoatida tadbirkorlik faoliyatini tashkil etishning iqtisodiy mexanizmi.....	113
Mahamatova Maftuna	
Turizm xizmatlar bozorida raqobatbardoshlik ko'rsatkichlarini takomillashtirish imkoniyatlari.....	119
Nurfayziyeva Mohinur Zayniddinovna	

Islom moliyalashtirish xizmatlari asosida kichik va o'rta biznesni moliyalashtirish usullari.....	124
Said Po'latov Maxamedovich	
Using Innovative Technologies in Hotels as a Factor of Sustainable Development of Tourism Industry	128
Sayfutdinov Shuxratjon Sultonovich, Egamberdiyev Sirojiddin Sattor o'g'li	
Dorivor o'simliklar yetishtirishning dunyo mamlakatlari iqtisodiyotidagi o'rni va xalqaro bozor savdosida prognozlar.....	135
To'xtabayev Jamshid Sharofiddinovich, Maftuna Ermatova Arslonbek qizi	
O'zbekistonga turistlar tashrifini ko'paytirishda raqamli texnologiyalarning o'rni	142
Toshmurod Kulmanov	
Agrobiznesni moliyaviy quvvatlash va rivojlanish istiqbollari	147
Tursunova Dilnavo Islomovna	
Oziq-ovqat bozorini qandolat mahsulotlari bilan to'ldirishda marketing strategiyalaridan foydalanishni takomillashtirish.....	150
Azlarova Munira Muxammad-Amin qizi	
Yoshlar turizmini rivojlantirish holati va uni takomillashtirish yo'llari.....	159
Allayor Norboyev Ismoilovich	
Biologik aktivlarni baholashning uslubiy jihatlarini takomillashtirish.....	162
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Agrosanoat ishlab chiqarishida innovatsion jarayonlarni tadqiq qilishga uslubiy yondashuvlari.....	168
Dusmatov Begmuhammad Olimjonovich	
Suv resurslaridan samarali foydalanishda suv solig'ining ahamiyatini oshirish	174
Ikramov Nuriddin Kamolitdinovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida innovatsiya va innovatsion faoliyat bilan bog'liq tushunchalarining nazariy masalalari	179
Mamayunus Qarshibayevich Pardayev, Temur Olimovich Mamayunusov	
Aglomeratsiya iqtisodiyoti – Agglomeratsiya iqtisodiyoti – hududiy rivojlanishni harakatlantiruvchi omili sifatida	185
Raximbayev Akmal Azatboyevich	
Korxonalarini boshqarish samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish mexanizmlari	190
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
Globalashuv sharoitida turizm sohasida innovatsion faoliyatni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish	195
Salimov Dilshodbek Davronovich	
To'qimachilik sanoat korxonalarida marketing strategiyasi.....	199
Tillyaxodjayev Azizxon Aloxonovich	
Oziq-ovqat sanoati korxonalari raqobatbardoshligini oshirish yo'llari	203
Nilufar Umarova	
O'zbekistonda transport xizmatlari ko'rsatilishi tahlili	207
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li	
Agrar sektorga jalb qilingan investitsiyalarning sohadagi intensiv iqtisodiy o'sishga ta'sirining tahlili	213
Yangiboyev Sirojiddin Jo'ramurodovich	
Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligiga a'zo davlatlarda auditning xalqaro standartlarini qo'llash xususiyatlari	220
Meliyev Isroil Ismoilovich	
Raqamli bank xizmatlarini yanada takomillashtirish: muammolar va yechimlar	227
Melikov Otabek Maxmadiminovich	
Innovatsion iqtisodiyotda inson kapitalining tutgan o'rni.....	232
Abdikarimov Islombek Ibragimovich	
Kimyo sanoati korxonalarini boshqarish modellariga oid zamonaviy tajribalar.....	237
Avulchayeva Feruza Djurakuziyevna	
Задачи предмета «русского языка» на современном этапе	243
Адилова Солияхон	

Tijorat tashkilotlarining investitsiya faoliyati	247
Farhod Mahmudovich Tirkashyev, Asomiddinov Husan Asomiddin o'g'li	
Korrelyatsion-regression tahlil orqali turizm xizmatlari samaradorligini oshirish mexanizmlari.....	252
Gapparov Azim Qayumovich	
O'zbekistonda monetizatsiya darajasi va uni makroiqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'siri.....	258
Isayev Atabek Djurabayevich	
Prospects for the Development of Bond Circulation in the Capital Market.....	266
Jurabek Sobirov	
Ta'lim xizmatlari bozorida oliy ta'lim muassasalarining rivojlanish holati tahlili.....	270
Kuldashev Sherzod Alimardonovich	
Iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilish va ularning barqaror iqtisodiy o'sishdagi roli	276
Mamadiyeva Dilrom Ravshon qizi	
Surxondaryo viloyatlarning marketing salohiyatini shakllantirish holati tahlili	280
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna	
Improving Internal Control System	287
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
Oliy ta'lim xizmatlarini targ'ib qilishda OTMLar veb-saytlari samaradorligini oshirish.....	291
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
Korxonaning narx-navo tizimi va narx siyosatini tahlil qilish	298
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilhkomovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tibbiyot sohasini moliyalashtirish istiqbollari.....	302
Muxammadiyev Ramz Zoirjon o'g'li	
Xizmatlar ko'rsatish subyektlarida biznes-modellarining raqamli transformatsiyalashuv konsepsiyalari.....	306
N. B. Yahyoxonov	
Mikromoliyaviy xizmatlar ko'rsatuvchi kredit tashkilotlarining samaradorligiga ta'sir etuvchi omillarning ekonometrik tahlili.....	311
Nazarova Muslima Nazarovna	
Sanoat korxonalarida aylanma mablag'lardan foydalanishning ilmiy-amaliy jihatlarini	317
Nurmatov Mirzaakbar Mirzaaliyevich	
Biznesni yuritishda korxonalararo integratsion jarayonlarni rivojlantirish masalalari.....	322
Olimova Nodira Xamrakulovna	
O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning moliyaviy mexanizmlari: tahlil va istiqbollar	329
Oppoqxonov Nurmuhammadxon Po'latxon o'g'li	
O'zbekistonda davlat korxonalari transformatsiyasini jadallashtirish yo'nalishlari.....	333
Qahhorov Azizjon Ahror o'g'li	
Aholining turmush darajasini oshirish sharoitida mehnat bozori transformatsiyasining dinamikasi	338
Rahimboyev Muxtorbek Ikrom o'g'li	
Tijorat banklarida iqtisodiy-matematik modellashtirish samaradorligini yanada oshirish usullari.....	341
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Aholi moliyaviy savodxonligiga investitsiya kiritishning ahamiyati.....	345
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda valyuta siyosatini samarali tashkil etish.....	350
Samandarov Zuxriddin Raup o'g'li	
Sharq va G'arb tamaddunida gender qarashlar	355
Samandarova Gulxayo Abduraim qizi	
Imkoniyati cheklanganlarga to'siqsiz turizm xizmatlarini tashkil etish istiqbollari	359
Tilovmurodov Dostonbek Furqat o'g'li	
To'qimachilik korxonalarining inqirozga qarshi boshqaruvida davlat tomonidan tartibga solishning ahamiyati	363
Todjimamatova Mashxura Erkinovna	
Mintaqalarning ekologik-iqtisodiy xususiyatlari va ularning barqaror rivojlanish bilan bog'liqligi	367
Toshboyev Muzaffar Muxtorovich	

Перспективы развития сферы услуг в Узбекистане.....	373
Tsoy Marina Petrovna, Li Marina Rudolfova, Romashkin Roman Anatolyevich	
Opportunities for Bicycle Tourism in Zomin, Bulungur and Bakhmal Districts.....	379
Urozaliev Elyor Shuxrat ogli, Xujamov Bobur bahodir ogli, Saydullayev Abbosjon Murodovich	
Pul-kredit siyosati va moliyaviy inqiroz: uslubiyot va saboqlar	384
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Korxonalarda barqaror rivojlanishni tatbiq etish istiqbollari.....	391
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Telekommunikatsiya korxonalari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	396
Xusanov Ulugbek Nishanovich	
Milliy iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasini kengaytirish imkoniyatlari.....	402
Xuseynova Feruzabonu Mamadaliyevna	
O'zbekiston iqtisodiyotida raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari.....	405
Yo'ldosheva Dilnoza G'ayrat qizi	
Необходимость соблюдения этических норм в профессиональной деятельности бухгалтеров	408
Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна	
Mintaqalarda kichik innovatsion korxonalarni rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	412
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich, Axmadjanov Ilyosbek Ilxomjon o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyatini rivojlanishini nazariy masalalari.....	416
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich, Abduraxmonov Sherali Sharifjonovich	
Пути повышения прозрачности бюджета Республики Узбекистан.....	420
Адашов Гайрат Рустамович	
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog'liqligi	424
Axmediyeva Aliya Toxtarovna	
Тенденции и факторы развития пищевой промышленности в Узбекистане	432
Б. А. Хакимов	
Роль платежных систем в функционировании электронной коммерции.....	438
Бабаева Гузаль Яшиновна	
"Sirdaryo" va "Sirdaryo-Farm" erkin iqtisodiy zonasidagi xorxonalari erishgan yutuqlari, berilgan imtiyozlar va yaratilgan shart-sharoitlar to'g'risida	444
Davlayev G'olib Ashurovich	
Milliy iqtisodiyotga jalb qilingan investitsiyalarning tahlili	447
Djalilov Dostonbek Abduazizovich	
Ishlab chiqarish tafovutining Markaziy Bank monetar siyosati qarorlariga ta'siri.....	452
Duskobilov Umidjon Sharofiddinovich	
O'zbekistonda innovatsion jozibadorlik asosida oliy talim xizmatlarini rivojlantirish.....	457
Jonuzokov M. K.	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvni takomillashtirishda xorij tajribasidan foydalanish.....	461
Ismailov Allayor Rashidovich	
Особенности формирования ценовой стратегии на рынке плодоовощной продукции.....	465
Исроилов Абдурашид Абдурахманович	
Iqtisodiyotni globalashuvi sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlar barqarorligining nazariy metodologiyasini takomillashtirish	471
Kalandarova Nargiza Narimanovna	
Проблемы регулирования и защиты инвесторов в развитии электронной коммерции и пути их решения	475
Кенжебаева Гульфуза Рахматиллаевна	
Сущность, цели и задачи определение уровня финансовой устойчивости предприятия в современных условиях	478
Киличев А. А.	
Sug'urta tashkilotlari tomonidan taqdim etiladigan hisobotlarni xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish	485
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	

Классификация институциональных факторов, определяющих предпринимательскую активность в Узбекистане.....	490
Курпаяниди Константин Иванович	
Ho'jalik yurituvchi subyektlarning kredit va qarz mablag'laridan foydalanish samaradorligi tahlilini takomillashtirish.....	497
Mahmudova Go'zal Samadjon qizi	
Muqimiy ijodiDA milliy uyg'onish va iqtisodiy, falsafiy qarashlar	502
Muxlisa Muxitdinova	
Совершенствование управления портфелем залогов для обеспечения финансовой устойчивости: инсайты и рекомендации для Узбекистана	505
Наимов Шахрух	
Определение специфических особенностей и факторов влияющие на процесс внедрения международных требований и стандартов в коммерческих банков Республики Узбекистан.....	509
Хайдаров Зоҳир Шаривович , Каражанова Гулноза Толлиевна, Хайдари Фидои Зоҳир Зода	
Inson kapitalida mujassam bo'lgan fazilatlar, ularning jamiyat rivojlanishidagi o'rni va roli	514
Mamayunus Qarshibayevich Pardayev, Sevara Abdinazarovna Babanazarova, Mexrangiz Olimovna Mamayunusova	
Развитие рыночных отношений и усиление их влияния на рост объёмных и качественных показателей культурного туризма.....	521
Пулатова Сурайё Юлдашевна	
Основные направления цифровой трансформации в банковском секторе.....	525
Рахимова Гавхар Ойбековна	
O'zbekistonda ayollarni tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishda bank kreditlarining roli	530
Saidova Subhinigor Azizovna	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish asosida kambag'allikni qisqartirishning innovatsion yo'llari	535
Sultonov Shodiyor Abduhalilovich, Nazarov Asqar Anvar o'g'li	
Yuridik shaxslar mol-mulkiga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari	541
Umirov Xurshid Islomovich	
Korxonalar va tashkilotlarni modernizatsiya qilish jarayonlari.....	545
Fayziyeva Dilafuz Shuxratovna	
"Авеста" – исторический источник экономической мысли в Древней Средней Азии	549
Хакимов Назар Хакимович, Садиков Анвар Каримович	
Приоритетные направления развития теории формирования финансовой политики предприятия	555
Хамдамов С. Ф.	
Innovatsion rivojlanish sharoitida inson resurslarini strategik boshqarish.....	562
Xasanova Nafisa Shavkatovna	
Mehnat bozorida mehnat resurslaridan samarali foydalanishda yoshlar bandligini takomillashtirish.....	566
Xuvaydullayeva Iroda Xusniddin qizi	
Sanoat korxonalari faoliyati samaradorligi va raqobatbardoshligini baholashga doir uslubiy yondashuvlar.....	572
Yuldasheva Nilufar Abduvaxidovna	
Amir Temur davrida hunarmandchilik siyosatining o'ziga xos iqtisodiy xususiyatlari	578
Zikrillayev Jaxongir Sarvar o'g'li, ilmiy rahbar: Nasimov Baxtiyor Vasiyevich	
Infratuzilma obyektlari rivojlanishining turizm sohasidagi o'rni.....	583
Toyrova Amina Baxtisher qizi	
Korxonalarda moliyaviy investitsion portfelni jalb qilish va rag'batlantirishning zamonaviy shakl va usullari tahlili	588
Haydarov Humoyun Begmurod o'g'li	
Kichik biznes korxonalari raqobatbardoshligini tadqiq etishga konseptual yondashuvlar	592
K. Q. Tajibayev	
Бухгалтерский учет дебиторской и кредиторской задолженности в современной экономике	599
Камолова Феруза Кахрамоновна	

O'zbekistonda mehmonxona sohasidagi mahalliy boshqaruv tizimini takomillashtirish yo'llari.....	603
Mirzayeva Lola Shavkatovna	
Turizmni rivojlantirishda "yashi" marketingni o'rni.....	607
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
Inson kapitalini boshqarishning xorij tajribasi.....	612
Ruzmetova Gulira'no Atabekovna	
Agrasanoat majmuasida oziq-ovqat mahsulotlarini yetishirish va qayta ishlashda klasterlarini rivojlantirishning xalqaro tajribalari.....	620
Salixov Sherzod Abduxakimovich	
Mamlakatimizda mehnat bozorida ayollarning iqtisodiy faolligini oshirish	625
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
Budjetdan tashqari mablag'lar hisobi va nazoratini takomillashtirish	628
Ostonokulov Azamat Abduraimovich, Alimardonov Asrorjon Alimardonovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida investitsion jarayonlar rivojlanishining xorij tajribasi	635
Miyassarov Davron Abdurashid o'g'li	
Xizmat ko'rsatish va servis sohasida mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligini baholash ko'rsatkichlari.....	640
Muhammadamin Erdon o'gli Erdonov	
Инновационные направления развития сферы услуг как фактор экономического роста.....	644
Насиров Дилшод Фархадович	
Влияние прямых иностранных инвестиций (пии) на экономику Узбекистана	654
Юлдашев Нодирбек Сайдибурханович	
Qulay investitsiya muhiti – xorijiy investitsiyalar oqimini oshirishning asosiy omilidir.....	659
Hoshimov Jahongir Ravshanbek o'g'li	
Biznesni loyihaviy moliyalashtirish va uning asosiy yo'nalishlari.....	664
Razzakov Jasur Xamraboyevich	
Inflation and Unemployment: Evidence from Uzbekistan	670
Mahmudov Nosir, Nabiyeva Nargizaxon Nuriddin qizi	
Milliy mahsulotlarni jahon bozoriga olib chiqishda marketing strategiyalaridan foydalanish	677
Meliqulov Abduhalil Norinovich	
O'zbekistonda kichik sanoat zonalarini tashkil etish va rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ustuvor yo'nalishlari	683
Ortiqov Avazbek Bahrom o'g'li	
Rene Dekart va Blez Paskal ta'limotlarida ratsional g'oyalar komparativistikasi.....	689
Ruzmatova Gulnoz Miraxrarovna	
Sanoat korxonalarining barqaror rivojlanishining nazariy-uslubiy asoslari.....	694
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
The Importance of the World Trade Organisation (WTO) and Uzbekistan's Efforts to Join It.....	699
Urozaliev Elyor, Khoshimova Sevara	
Jismoniy tarbiya va sport muassasalarini moliyalashtirishdagi mavjud muammolar.....	705
Abduqaxorov Ulug'bek Abdug'aniyevich	
Yangi O'zbekistonda turizmning drayver sifatida barqaror rivojlanish yo'nalishlari	709
Tuxliyev Iskandar Suyunovich	
Mahalliy soliqlar va yig'implarning iqtisodiy mohiyati hamda ularni undirishning xususiyatlari	713
Tuychiyev Kamoliddin	
Tijorat banklari raqobatbardoshligini oshirishda xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari	717
Yadgarov Nodir Ravshanovich	
Organik qishloq xo'jaligiga o'tish bosqichlarining tashkiliy jihatlar va iqtisodiy asoslari.....	723
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
Davlat xaridlari jarayonida e'tiborsiz ijrochilarni imkoniyatini cheklash masalalari	727
G'ofurov Temur Baxrom o'g'li	

O'zbekiston iqtisodiyotida investitsion loyihalarni faol tashkil etish istiqbollari	730
Utkurov Kozimjon Dilmurod o'g'li	
Iqtisodiy o'sishni ta'minlashda transport tadbirkorligi faoliyatini rivojlanish imkoniyatlari	733
M. Masharipova, I. Ruzmetova, D. Kuramboyeva	
Sug'urta faoliyatini takomillashtirishda andarrayting xizmatining o'rni	737
Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich	
O'zbekistonda eksportni sug'urtalash mexanizmlarini yanada kengaytirish yo'nalishlari	741
Qarshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
Kambag'allikni qisqartirishda aholini tadbirkorlikka yo'naltirish	745
Rajabboyev Muzaffar Erkaboyevich	
Yoqilg'i-energetika korxonalarining moliyaviy barqarorligining ilmiy nazariy asoslari.....	749
Xusanov Qaxramon Nishonovich	
Оценка результатов реформы бухгалтерского учета в Республике	753
Киличева Фарида Бешимовна, Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
Эффективность программ соответствия в различных компаниях	757
Ахмедов Бехзод Ахмедович	
Элементы системы внутреннего контроля в выбранном финансовом институте	762
Хасанов Кахрамон Ахмаджанович	
Authentic Leadership Unleashed: A Comparative Analysis of Leadership Styles.....	767
Esanova Shohida Utkirovna	
Investitsion loyihalarni moliyalashtirishdagi moliyaviy risklarni boshqarishning ilg'or xorij tajribalari	774
Madiyarov Sanjar Gulyamovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlarida xarajatlar hisobining uslubiy masalalari takomillashtirish	781
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich, Umaraliyev Isomidin Ismonjon o'g'li	

RAQAMLI BANK XIZMATLARINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

Melikov Otabek Maxmadiminovich

PhD, Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
Moliya va bank ishi kafedrası mudiri

Annotatsiya: Bugungi kunda mamlakatimiz bank tizimida ham raqamli transformatsiyalash jarayonlari jadal kechmoqda. Ko'rsatilayotgan raqamli bank xizmatlari ko'rsatilishidan aholining foydalanish darajasi, bank tizimida amalga oshirilayotgan isloxlarga aholining fikrini bilish maqsadida so'rovnomalar o'tkazilib tahlil etilgan. Mavjud muammolar aniqlanib, bartaraf etish maqsadida to'rt bosqichli mexanizm va takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: raqamli transformatsiya, neobank, raqamli bank, onlayn banking, raqamli bank platformalari, bank xizmatlari.

Abstract: Digital transformation processes are accelerating in the banking system of our country today. Questionnaires were conducted and analyzed in order to find out the opinion of the population about the level of use of the provided digital banking services and the reforms implemented in the banking system. A four-step mechanism and suggestions were developed for the purpose of identifying and eliminating the existing problems.

Key words: digital transformation, neobank, digital banking, online banking, digital banking platforms, banking services.

Аннотация: Сегодня в банковской системе нашей страны ускоряются процессы цифровой трансформации. Анкетирование было проведено и проанализировано с целью выяснить мнение населения об уровне использования предоставляемых цифровых банковских услуг и реформах, реализуемых в банковской системе. С целью выявления и устранения существующих проблем был разработан четырехэтапный механизм и предложения.

Ключевые слова: цифровая трансформация, необанк, цифровой банкинг, онлайн-банкинг, цифровые банковские платформы, банковские услуги.

KIRISH

Iqtisodiyotni raqamlashtirish – uning barcha tarmoqlaripirovard mahsulotlarining miqdor va sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqishiga sabab bo'ldi. Xususan, bank tizimida yangicha ish (innovatsion faoliyat) faoliyati joriy etilmoqda.

Bugungi banklar tomonidan joriy etilayotgan innovatsion faoliyatlar esa bank xizmatlardan masofadan turib (onlayn) amalga oshirish imkonini bermoqda. Bunday innovatsion xizmatlarga "internet bank", "bank mobil ilovalari", "bezkontakt bank kartalari", "virtual bank kartalari" va turli to'lov hamda davlat xizmatlarining integral-lashgan platformalarini misol qilib keltirish mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Banklarni transformatsiya qilish jarayonida mijozlarning talablari ortib borishi muqarrar va bu borada ilg'or innovatsion bank xizmatlarini sifatli ko'rsatilmaligi natijasida bank mijozlarining o'z bankiga bo'lgan ishon-chining kamayishiga olib kelishi mumkin. Natijada, bank mijozlari banklarini almashtirishga yoki boshqa bank xizmatlaridan foydalanishga harakat qiladi. Shuning uchun banklar mijozlarining talablariga binoan faoliyatini transformatsiya qilishi, ya'ni bank mahsulotlari va xizmatlarini zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi bank xizmatlarni yaratishni taqozo etadi ^[1].

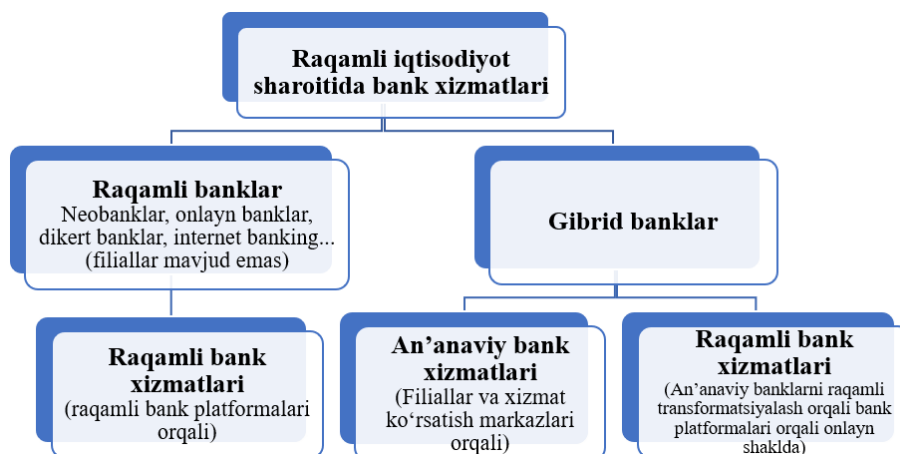
Z.Mamadiyarov tadqiqotlariga ko'ra bank tizimida masofaviy bank xizmatlarining rivojlanishi, birinchidan odamlar hayotidagi o'zgarishlar, yangi axborot texnologiyalarining joriy etilishi, bank operatsiyalarining avtomat-lashtirilgani bilan bog'liq. Uning fikricha mohiyatan bank va mijoz o'rtasidagi aloqaning an'anaviy va masofadan

tashkil etilishi o'rtasida keskin farq mavjud emas. Bank mijozlariga xizmat ko'rsatish kerakligi saqlanib qolingan, faqatgina bank va mijozlarini o'zaro bog'laydigan aloqa kanali o'zgardi. Ya'ni faqat bank mijozlari bankka borib bajaradigan operatsiyalarini endilikda masofadan ham amalga oshirish imkoni mavjud bo'ldi [2].

M. Kovalev, G. Golovenchiklarning fikricha, raqamli bank bu – mobayl va onlayn platformadan foydalangan holda moliyaviy xizmatlarni amalga oshirish, bu bankning mijoz bilan ishlash sifatini yaxshilaydi, vaqt va xarajatlarni tejaydi, shaxsiy ma'lumotlarni xavfsizligi hamda xizmatlar sifati va tezligini oshiradi [3].

Neobank – takomillashtirilgan bank bo'lib, u o'ziga xos biror aniq joyga joylashmagan, ya'ni faoliyatini raqamli platformalar yordamida olib boradi. U o'z xizmatlarini mijozlariga smartfon, planshet va shaxsiy kompyuterlar orqali taqdim etadi. Neobanklar yana virtual yoki to'g'ridan to'g'ri banklar ham deb yuritiladi [4].

Fikrimizcha raqamli iqtisodiyot sharoitida bank xizmatlarini ko'rsatishda ayrim banklar ochilishidan raqamli bank sifatida tashkil etilib, barcha bank xizmatlarini to'laligicha raqamli shaklda masofaviy ko'rinishda taqdim etadi yoki faoliyat yuritib kelayotgan banklar o'z filiallarini qisqartirgan holda zamonaviy raqamli transformatsiyani amalga oshirib, o'z strukturasi raqamli bank shakliga o'zgartiradi. Qolgan banklar gibrid shaklda ya'ni ham an'anaviy bank xizmatlari ham raqamli bank xizmatlarini birgalikda olib boradi. (1-rasm.)

1-rasm: Raqamli iqtisodiyot sharoitida bank xizmatlari¹

Onlayn banking birinchi marta 1980-yillarda boshlangan. Siz onlayn-bankingni nisbatan yangi, deb o'ylashingiz mumkin, ammo u 40 yildan ortiq vaqtdan beri mavjud. Biroq, bu amaliyot faqat 90-yillarda ommalasha boshladi. Internet va mobil qurilmalarning rivojlanishi onlayn-bankingning amaliy bo'lishiga imkon berdi [5].

Bank ishi tarixida ilk marotaba faqat telefon orqali xizmat ko'rsatadigan bankning yuzaga kelganligini alohida ta'kidlash joiz, chunki bu bankning birorta ham bo'limi yo'q edi. First Direct banki o'z mijozlariga elektron kanallar orqali xizmat ko'rsatayotgan eng birinchi hamda hozirda ham juda samarali faoliyat yuritayotgan banklardan biridir. Shuningdek, filialsiz faoliyat yurituvchi banklar (Direct banks) misol uchun, ING Direct, PC Financial (Kanada), First Direct (Buyuk Britaniya), HSBS Direct, Internet Bank of America va E-Trade Bank (AQSH) banklari ham o'z xizmatlarini asosan onlayn tarzda taqdim qilib kelmoqdalar [6].

2001-yilda Bank of America onlayn tarzda 3 mln.dan ortiq mijozlarni jalb qilgan birinchi moliyaviy muassasa sifatida tarixda qoldi. Bu o'sha paytlardagi mijozlar bazasining 20 foizini tashkil etgan. Odamlar onlayn bankning avfzalliklarini bildilar. 2006-yilga kelib, AQSH banklarining 80 foizi internet bank xizmatlarini taklif qila boshladi. Onlayn bank evolyutsiyasi davom etar ekan, u asta-sekin elektron tijoratda mashhurlikka erishdi [7].

TAHLIL VA NATIJALAR

Biz ularni raqamli bank, onlayn bank, internet bank yoki neobanklar deb atasakda, ularni an'anaviy bank muassasalaridan farqi jismoniy filiallari majud emas. Bu shuni anglatadiki ular ko'pincha mijozlarga yuqori daromad va mablag'larini boshqarish bo'yicha innovatsion resurslarni taklif qilishlari mumkin. Garchi neobanklar an'anaviy bank institutlarini o'rnini to'liq bosa oladimi deyishga hali erta bo'lsada, AQSH, Yevropa ittifoqi Xitoy va boshqa rivojlangan mamlakatlardagi internet banklar doimiy ravishda o'sib borishi haqiqatdir.

Mintaqalar bo'yicha butun dunyo bo'ylab faol onlayn-banking foydalanuvchilari soni [8]:

- Shimoliy Amerika 240,1 mln;
- Yevropa 361,7 mln;

1 Muallif tomonidan ishlab chiqilgan.

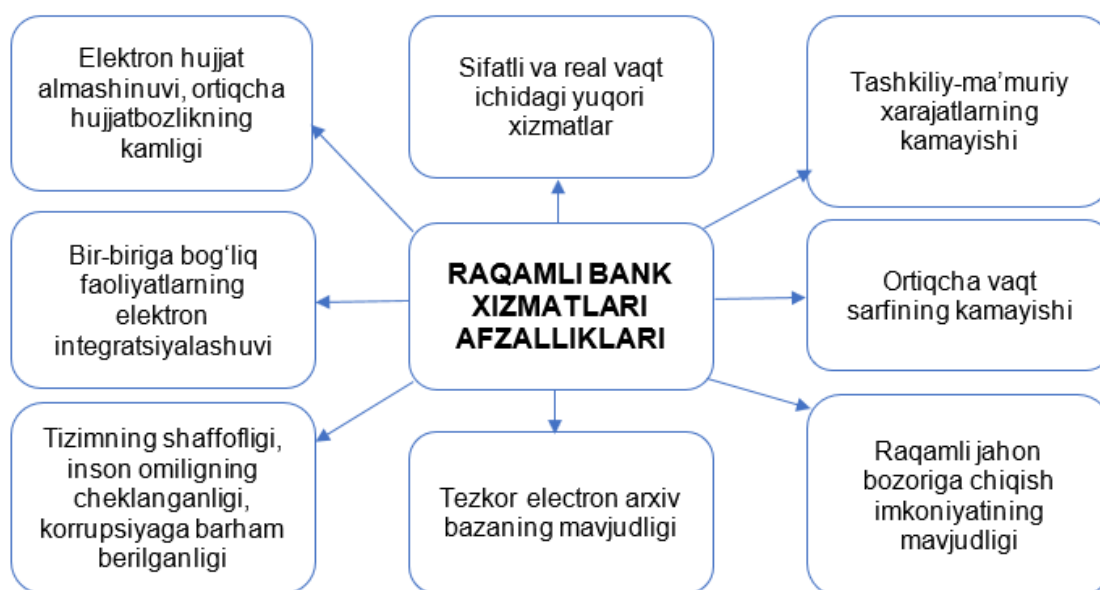

- Uzoq sharq va Xitoy 805.1 mln;
- Lotin Amerika 109.0 mln;
- Dunyoning boshqa mintaqalari 805.1 mln.

Bugungi kunda bank xizmati foydalanuvchilari bank filiallariga borib, navbatlar kutib vaqtini o'tkazishdan ko'ra, vaqtdan unumli foydalanishni, ya'ni vaqtini o'z bizneslariga, sport, madaniyat va shu singari foydali ishlari uchun sarflashni afzal biladi. Endilikda birgina bank mobil ilovasi orqali hisob raqamni hoxlagan vaqtda tasarruf etish, ortiqcha mablag'larni muddatli depozitlarga qo'yish, kredit olish, xalqaro o'tkazmalar, valyuta ayriboshlash kabi bir qator bank xizmatlaridan onlayn foydalanish mumkin.

Innovatsion bank xizmatlari-raqamli bank xizmatlarining o'ziga xos xususiyati sifatida tizimning shaffofligi, inson omilining cheklanganligi, korrupsiya hamda tanish-bilishchilik va shu singari bir qator illatlarga tubdan barxam beradi.

Umuman olganda iqtisodiyot tarmoqlarini raqamlashtirish korrupsiya va yashirin iqtisodiyotning asosiy kushandasidir. Chunki, banklar tomonidan ko'rsatiladigan xizmat turlari va olinadigan komission xizmat haqlari hamda boshqa ma'lumotlar barcha uchun bir xil bo'lib, qulay va tushunarli tarzda taklif etiladi. Foydalanuvchi mijoz uchun o'z vaqtini va mablag'larini (bir necha banklarga borib uchrashish, yo'l xarajati va boshqalar) tejagan holda banklarni va xizmat turlarini tanlash imkoniyati mavjud.

2-rasm: Innovatsion bank xizmatlari – raqamli bank xizmatlarining o'ziga xos xususiyatlari²

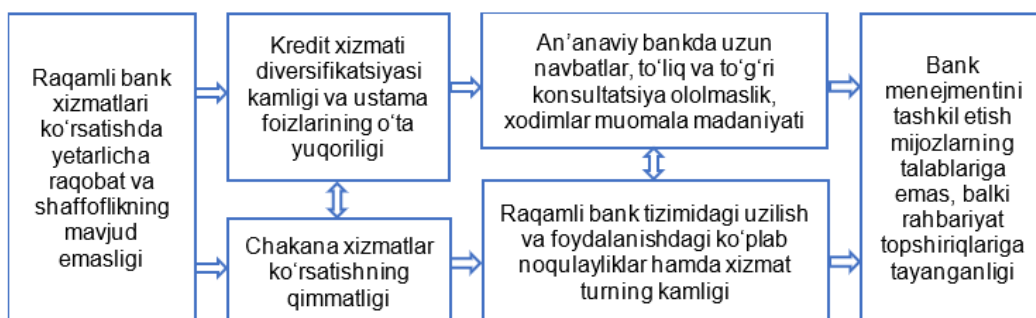
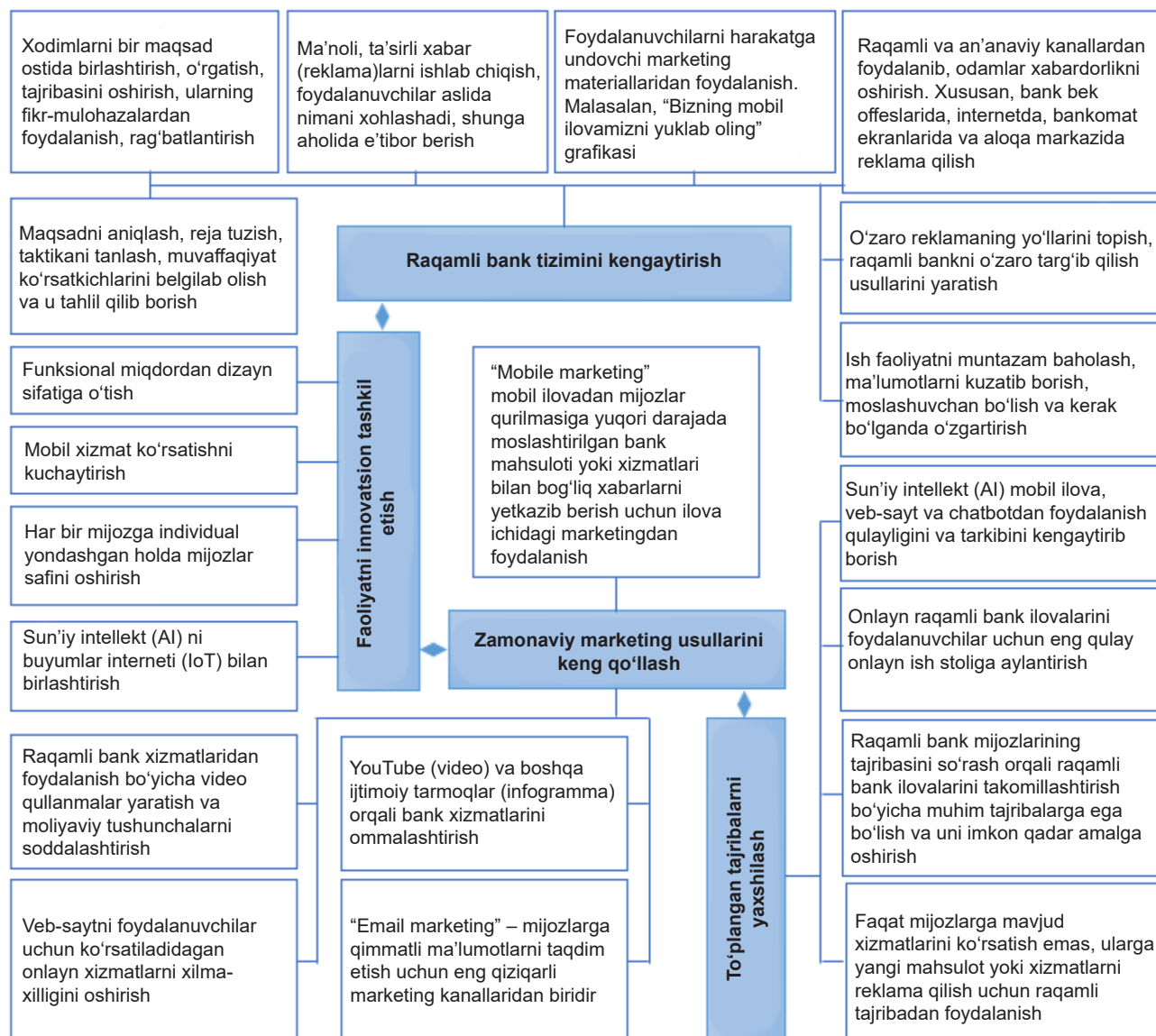
Sohani raqamlashtirishning yana bir ahamiyatli tomoni shundaki, xizmat ko'rsatuvchi tomonidan berilayotgan takliflar va foydalanuvchi tomonidan kiritilgan ma'lumotlar barchasi axborot texnologiyalar xotirasida saqlanib qoladi hamda kerakli paytda ma'lumotlarni tez taqdim etadi. Bunday holatda qaysidir mijozlar uchun alohida imkoniyatlar berish yoki boshqa bir mijozlarni taqdim etgan ma'lumotlarini ko'rib chiqmasdan qoldirish yohud uning imkoniyatlarini cheklash, yashirin bitimlar tuzish imkoni yo'q. Bu o'z navbatida banklar faoliyatining barcha uchun tenglik va ochiqlik kafolatini ta'minlaydi ^[9].

Tijorat banklarining asosiy maqsadi raqobat sharoitida mijoz jalb qilib, yuqori foyda olishga intiladi. Banklararo raqobatda xizmatlar bozorida yuqori mavqega ega bo'lish, ma'lum bank xizmatlari bozorini egallashda eng istiqbolli rivojlanish yo'nalishlaridan biri zamonaviy bank xizmatlari ko'rsatish amaliyotini rivojlantirishdir.

Buyuk Britaniyaning yirik tijorat banklaridan biri bo'lgan "Bradford & Bingley" bankining tijorat direktori Ya.Darbining fikriga ko'ra, agar banklar nobank institutlari (supermarketlar, avtomobil zavodlari) bilan bo'ladigan raqobatga dosh berishin istasalar, u holda, qulay moliyaviy xizmatlarni ko'rsatishi, ko'rsatilayotgan xizmatlar sonini ko'paytirishlari, bank mahsulotlarini iste'molchilar uchun qulay va arzon qilishlari kerak ^[10].

Tadqiqot davomida bugungi bank xizmatlariga aholining munosabatlarini o'rganish maqsadida so'rovnoma o'tkazildi. So'rovnoma "google forms" dasturi orqali onlayn shaklda o'tkazilib ^[11] jami 222 ta fuqorolar qatnashdilar. Ushbu fuqorolar mamlakatimizning turli viloyatlaridan bo'lib asosiy qatnashuvchilar 59 foizi 18-30 yosh hamda 32.4 foizi 31-40 yoshdagi fuqorolar o'z fikrlarini berdilar. Natijalardan, avvalo aholining bank xizmatlaridan keng foydalanishi uchun ularni qiziqtirayotgan jihatlarni quyidagicha ifodalash mumkin (3-rasm).

2 Muallif tomonidan ishlab chiqilgan.

3-rasm: Bank sohasini yanada rivojlanishda hal etish lozim bo'lgan asosiy elementlar³4-rasm: Raqamli bank platformalari orqali ko'rsatilayotgan bank xizmatlarini yanada rivojlantirish mexanizmi⁴

So'rovnoma natijalariga ko'ra, bank xizmatlari va uning raqamlashtirish bilan bog'liq quyidagi muammolar mavjudligi aniqlandi:

1. Kredit foiz stavkalari juda yuqori;
2. Onlayn faqat mikroqarzlarni olish mumkinligi, boshqa onlayn kredit turlarining mavjud emasligi;

³ Muallif tomonidan ishlab chiqilgan.

⁴ Muallif ishlanmasi.

3. Onlayn bank xizmatlaridan foydalanishni osonlashtirish va qulay tizimni shakllantirish lozim. Chunki, onlayn rejimda foydalanishda qiyinchiliklar ko'p;
 4. Banklar tomonidan an'anaviy xizmat ko'rsatish sifati va tezligi juda past, xodimlarning muomala madaniyati yaxshi emas;
 5. Mahalliy hokimlik va boshqa davlat organlari tomonidan bank xodimlariga qo'shimcha vazifalarni yuklash ya'ni, majburiy mehnatning haligacha mavjudligi;
 6. Muddatida to'lanmagan qarzdorlik uchun haddan ziyod penya va jarimalarni qo'llash;
 7. Aksariyat bank mobil ilovalaridan foydalanishda noqulayliklar ko'p va unda xizmatlarning kamligi va bir xilligi;
 8. Banklarning ish rejimi noto'g'ri tuzilgan, qolaversa, O'zbekiston Respublikasining "Bank sirlari to'g'risida"gi qonunning to'liq ishlamasligi. Masalan, omonatga pul qo'ydingizmi, ayrim huquqiy tashkilotlar pul haqida yetarlicha ma'lumotga ega bo'lishadi;
 9. Raqamli bank xizmatlari ko'rsatishda yetarlicha raqobat va ochiqlik(shaffoflik)ning ta'minlanmaganligi;
- Bugungi kunda Bank tizimidagi muammolarni bartaraf etish borasida hukumat va tegishli idoralar tomonidan ayrim chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Jumladan:

- bank sektorida davlat ulushini keskin qisqartirish;
- kadrlar malakasini tizimli oshirish va munosib rag'batlantirish;
- bank xizmatlari bozorida raqobat muhitini yaxshilash maqsadida bank mahsulotlari va xizmatlarni diversifikatsiyalashni yanada kengaytirish;
- bank xizmatlarini raqamlashtirish va aholiga qulay bank xizmatlarini yaratish maqsadida banklar faoliyatini modernizatsiya qilish va boshqalar.

Raqamli bank xizmatlarini ommabopligini oshirish aholiga qulayliklar yaratish yechimi sifatida va raqamli bank xizmatlarini yanada rivojlantirishda quyidagi mexanizmda foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi (4-rasm)

Ushbu taklif etilayotgan raqamli bank platformalari orqali ko'rsatilayotgan bank xizmatlarini yanada rivojlantirish mexanizmining afzalligi shundaki, raqamli bank platformalari orqali ko'rsatilayotgan bank xizmatlarini rivojlantirish jarayonlarini kompleks qamrab oladi, ya'ni, u "faoliyatni innovatsion tashkil etish", "raqamli bank tizimini kengaytirish", "zamonaviy marketing usullarini keng qo'llash" va "to'plangan tajribalarni yaxshilash" bosqichlariga bo'linadi. Mexanizmda ushbu bosqichlarning tarkibiy tuzilishi batafsil keltirilgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Banklar mijozlarga xizmat ko'rsatishni yaxshilashning yo'llari sifatida quyidagi taklif va tavsiyalar ishlab chiqildi:

- Yuqori darajadagi qulaylik va xavfsizlikni ta'minlash;
- Bank xizmalarining mijozlarga moslashuvchanligini ta'minlash;
- Bank xizmalarini ko'rsatishda mijozlar tajribasi va taklif tavsiyalariga tayanish;
- Risklarni ham foiz hiobiga kiritib sun'iy foiz miqdorini orttirish tajribasiga barxam berish;
- Bank mijozlariga shunchaki xizmat ko'rsatish emas, ularning biznes xamkoriga aylanish.

Xulosa qilib aytganda mamlakatimiz bank xizmatlari bozoriga xorijiy banklar filiallari va mobil xizmatlarining kirib kelib bank xizmatlari ko'rsatishiga keng imkoniyatlar va qulayliklar yaratish, tez fursatda islom bank xizmatlari ko'rsatilishi uchun qonunchilikni ishlab chiqib amaliyotga tatbiq etish lozim. Bank xizmatlar bozorida qanchalik raqobat muhiti yaxshilanib xizmat ko'rsatuvchilar soni ko'payib borishi, bank xizmatidan foydalanuvchilarga foizlarning arzonlashuvi va qulayliklarning kengayishiga olib keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tojiyev R.R., Rahmatov T.S. Zamonaviy sharoitda bank xizmatlar bozorining nazariy jihatlarini// "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. –№ 6, noyabr-dekabr, –2020-yil.
2. Mamadiyrov. Z.T Tijorat banklarida masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirish. Avtoreferat. –2019-y. –13 b.
3. Ковалев М., Головенчик Г. Цифровая трансформация банков // Банковский вестник. №11(664), 2018.50-60 с.
4. Блажевич А.А., Рябенко А.А. Необанк как новое направление финансовых инноваций в Российской Федерации // Вестник Института экономических исследований. –№4 (12), – 2018. –160-168 с.
5. www. en.wikipedia.org
6. Mamadiyrov Z.T. Raqamli iqtisodiyotda masofaviy bank xizmatlarining evolyutsion rivojlanishi: mulohazalar va tahlillar // "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. –№ 3, may-iyun, 2020.
7. <https://www.gobankingrates.com/banking/banks/history-online-banking-маълумотлари асосида>.
8. <https://moneytransfers.com/bank-transfers/online-banking-statistics-маълумотлари асосида>.
9. Меликов О.М. The Role Of Distance Banking Services In The Context Of Integration Processes // "The American Journal of Management and Economics Innovations". ilmiy elektron jurnali. № 01-07, январь, 2021й.28-35 б.
10. <http://www.deeplace.md/rus/section/170>.
11. <https://docs.google.com/forms/d/1wdYS-RoEL11IAYw20yFZZoeqBf0ohOFZbPh1ITW8OUE/edit?pli=1>

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.